

**Individ- och arbetsmarknadsnämnden 26 oktober
2023**

	Sid
Justering	4
§ 154 Goda exempel - Familjerådgivningen	5
§ 155 Redovisning av de senaste analyserna av narkotikasår i Sundsvalls avloppsvatten	6
§ 156 Förvaltningsdirektören informerar	7
§ 157 Ordföranden informerar	8
§ 158 Ekonomisk månadsrapport september 2023, Individ- och arbetsmarknadsnämnden	9
§ 159 Redovisning av aktuell arbetslöshetsstatistik, oktober 2023	12
§ 160 Torsbodaprojektet – vuxenutbildningens arbete i projektet	13
§ 161 Individ- och arbetsmarknadsnämndens ställningstagande kring 2024 års kommunal för mottagande nyanlända som omfattas av anvisningar enligt Bosättningslagen	14
§ 162 Remissvar motion (KD) angående föräldrautbildning om grooming och sexuella övergrepp	16
§ 163 Svar på remiss av införandeförslag Kontaktcenter	18
§ 164 Remissvar över betänkandet SOU 2023:37 Förstärkt skydd för den personliga integriteten – Behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök	22
§ 165 Remissvar - förslag på revidering av riktlinje för visseblåsning	24
§ 166 Redovisning av delegationsbeslut samt anmälningsärenden, oktober 2023	26
§ 167 Övrigt	28

Tid	Kl. 13.30 – 15.30	
Plats	KS-salen, kommunhuset, Sundsvall	
Beslutande	Jonas Väst (S) Erfan Kakahani (V) Lina Frankl (S) Magnus Haak (S) Oskar Brusell Strid (M) Åsa Melander (M) Emir Özcelik (SD) Lena Nordin (KD)	Ordförande Vice ordförande
Tjänstgörande ersättare	Johan Nilsson Alsterbåge (S) Zhina Garmiani (S)	Ersätter Ulla Näsman (S) Ersätter Valencia Igiraneza (C)
Närvarande ersättare	Amanda Forsberg (S) Marie Sjöbom (S) Ingela Eriksson (V) Thomas Burman (M) Margareta Engström (M) Bertil Sidh (SD) Emelie Granemar (KD) Ann-Katrin Holmgren (L)	
Övriga	Denise Wallén, § 156 Kerstin Nordensson, § 160 Håkan Norberg, § 159 Annika Backström, §§ 163 – 165, 167 Jennie Lindqvist, § 161 Maria Pedersén, § 158 Markus Juth Sara Österholm, § 162 Saleh Dirawi, § 161 Robert Gatugård, § 155 Jan Heijbel (M) Anita Ekström, § 154 Gunilla Bergsten, § 154	Förvaltningsdirektör Skolchef Vuxenutbildningen Verksamhetschef Arbete och försörjning Stabschef Enhetschef Ekonomiskt bistånd Förvaltningscontroller Nämndsekreterare Utredare Integrationsamordnare Samordnare för narkotikaförebyggande verksamhet Ledamot kommunrevisionen Familjerådgivare Familjerådgivare

Protokollet omfattar §§ 154 - 167

Justeras måndag 2023-10-30

Jonas Väst
Ordförande

Markus Juth
Sekreterare

Oskar Brusell Strid (M)
Justerare

Bevis/anslag

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Sundsvalls kommuns digitala anslagstavla.

Justering

Utöver ordföranden ska Oskar Brusell Strid (M) justera dagens protokoll. Ersättare är Åsa Melander (M).

§ 154 Goda exempel - Familjerådgivningen

(IAN-2023-00002)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Anita Ekström och Gunilla Bergsten från Familjerådgivningen informerar nämnden om deras verksamhet.

§ 155 Redovisning av de senaste analyserna av narkotikaspår i Sundsvalls avloppsvatten

(IAN-2023-00002)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Robert Gatugård, samordnare för narkotikaförebyggande verksamhet, redovisar länsstyrelsens analyser av narkotikaspår hos Sundsvalls fyra reningsverk; Bällsta, Essvik, Fillan och Tivoliverket.

Syftet med analyserna är att följa omfattningen av användning av amfetamin, cannabis, kokain, MDMA, tramadol, ketamin och kristall på befolkningsnivå över tid i Sundsvall.

§ 156 Förvaltningsdirektören informerar

(IAN-2023-00002)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Denise Wallén, förvaltningsdirektör, informerar följande:

- Vid Hammarvägens boende, ett av förvaltningens psykiatriboenden, har beslut tagits om en omorganisation i syfte att höja personalens kompetensnivå.
- Förvaltningen har haft besök från Socialstyrelsen där man bl.a. ville följa upp hur man i Sundsvall tacklar den LVU-kampanj som pågår i landet.
- Kommunens arbetsmiljövecka har ordnats, där förvaltningens boende på Bataljonsvägen 3 var en av de nominerade till Arbetsmiljöpriset. Man vann inte, men fick ett hedersomnämmande.

§ 157 Ordföranden informerar

(IAN-2023-00002)

Ärendet

Ärendet utgår.

§ 158 Ekonomisk månadsrapport september 2023, Individ- och arbetsmarknadsnämnden

(IAN-2023-00009)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att godkänna månadsrapport för september 2023.

Ärendet

Individ- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett resultat på plus på 11,4 miljoner kronor för perioden januari-september 2023. För samma period 2022 redovisades ett resultat om plus 13,5 miljoner kronor.

Prognos helår

Prognosen för nämnden beräknas till plus 7,5 miljoner kronor. Ett målmedvetet och omfattande arbete med att vända nämndens negativa avvikelser avseende kostnader för bland annat externa placeringar och ekonomiskt bistånd har pågått under de senaste åren. Den positiva trenden till följd av detta arbete visar sig i prognos och resultat. Arbetet fortgår löpande. Med tanke på den komplexa karaktär av verksamheter som nämnden ansvarar för, kan snabba och kostsamma förändringar komma att ske på kort tid.

Prognosen fördelas enligt nedan:

Arbete och försörjning, prognos 8,2 miljoner kronor

- Ekonomiskt bistånd 0 miljoner kronor
- Åtgärdsanställningar 6 miljoner kronor
- Flyktingmottagande 3,4 miljoner kronor
- Företagsgrupper -1,7 miljoner kronor (Kolt-resor)
- Övriga verksamheter -0,5 miljoner kronor

Barn, unga och familj, prognos -16,8 miljoner kronor

- Familjehem, -7 miljoner kronor
- Egna HVB-hem -0,8 miljon kronor
- Institutionsvård placeringar -12,5 miljoner kronor
- Handläggare 3 miljoner kronor
- Övriga verksamheter 0,5 miljoner kronor

Förvaltningsövergripande/Direktör, prognos 2,65 miljoner kronor

- Alkoholtillstånd -0,6 miljoner kronor
- Övriga verksamheter 3,25 miljoner kronor

Missbruk och psykisk ohälsa, prognos 6,35 miljoner kronor

- Boenden egna -0,95 miljoner kronor
- Boenden externt 4 miljoner kronor
- Bostadssociala gruppen -3 miljoner kronor
- Institutionsvård 7 miljon kronor
- Övriga verksamheter -0,7 miljoner kronor (främst lägre personal-kostnader)

Vuxenutbildningen, prognos 7,1 miljoner kronor

- Yrkesvux, 4,7 miljoner kronor
- Övriga verksamheter 3,25 miljoner kronor

Osäkerheter i prognosen*Ekonomiskt bistånd*

Budgeten för ekonomiskt bistånd har ej kompenserats för tidigare års uppräknings av riksnormen som fastställs av regeringen och bygger på ett pris- och konsumtionsindex. Konsekvensen blir att den obalans som uppstått till följd av prisökningar urgröper nämndens budget. Den ekonomiska obalansen från tidigare år uppgår till närmare 8 miljoner kronor. Verksamheten påverkas även av yttre faktorer som påverkar antalet kommuninvånare som är berättigade till ekonomiskt bistånd genom tex faktorer kopplade till arbetsmarknaden som hur stor arbetslösheten och vilka grundkrav som krävs för att var anställningsbar, men även regler och förändringar inom A-kassa, sjukersättning, CSN med mera. Kostnadsökningar till följd av den höga inflationen påverkar också storleken på utbetalt ekonomiskt bistånd.

Bostadssociala gruppen

Bostadssociala gruppen har en ekonomisk obalans i förhållande till intäkterna, avseende obetalda hyror och återställningskostnader i lägenheter. Detta medför att kostnader för renoveringar, uteblivna hyresbetalningar, uppsägningstider och väntetider medför ett underskott.

Årliga kostnadsökningar, indexökning

Nämndens ekonomiska resultat påverkas negativt av årliga höjningar för olika ersättningar där nämnden inte kompenseras i ram. Exempel på detta är riksnormen för ekonomiskt bistånd som fastställs av regeringen och bygger på ett pris- och konsumtionsindex. För Sundsvalls del motsvarar det cirka 3 miljoner kronor ett normalt år. För 2023 har dock nämnden erhållit kompensation för 2023 års indexhöjning på 8,6 % för ekonomiskt bistånd. Nämnden kompenserades med totalt 10 miljoner kronor.

Ett annat exempel är indexökningar för arvodesersättningar till familjehem. Sveriges Kommuner och Regioner har nya rekommendationer

för arvoden familjehem från 2023-01-01, (Cirkulär 22:41). Kostnaderna för arvoden för familjehemsvård beräknades öka med 5 %. Effekten av de nu höjda arvodena har visat sig bli betydligt högre än den första preliminära beräkningen baserad på SKR:s underlag, och visade inför delårsrapporten i april på en ökning med 4,7 miljoner kronor bara för indexökningen. Prognosen pekar nu på en ökning med drygt 6 miljoner kronor. Därtill tillkommer en ökning av kostnaden för omkostnadsersättningen som bland annat baserar sig på prisbasbeloppet som för 2023 höjts med 8,7 % jämfört med 2022. Nämnden har inte kompenserats för kostnadsutvecklingen gällande arvoden för familjehem 2023.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden påverkas av prishöjningar som utarmar budgeten för externa placeringar (nya minskningar behövs för varje år för att hålla budget). Ökad arbetslöshet och utanförskap leder till ökade sociala problem, psykisk ohälsa ökar och då även behovet av t.ex. individstöd.

Överläggning

Maria Pedersén, förvaltningscontroller, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2023-10-16.

§ 159 Redovisning av aktuell arbetslöshetsstatistik, oktober 2023

(IAN-2023-00009)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Förvaltningen presenterar aktuell arbetslöshetsstatistik för oktober 2023.

Håkan Norberg, verksamhetschef för Arbete och försörjning, redovisar ärendet och svarar på frågor.

Beslutsunderlag

Statistik arbetslöshet och försörjning, oktober 2023.

§ 160 Torsbodaprojektet – vuxenutbildningens arbete i projektet

(IAN-2023-00186)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Kerstin Nordensson, skolchef för Vuxenutbildningen, redovisar aktuell information som berör vuxenutbildningens arbete i det som benämns Torsbodaprojektet:

- Redovisning av arbetsmarknadens behov, speciellt gymnasieutbildade.
- Ökade kompetensbehov mot bakgrund av PTL:s etablering. Totalt 3 300 utbildningsplatser, varav 2 120 av dem etableras i Sundsvall.
- Just nu är det lågt söktryck lokalt och nationellt med ett stort återflöde av statsbidrag till Skolverket p.g.a icke genomförda gymnasiala yrkesutbildningar.
- På yrkeshögskoleutbildningen kommer från och med januari 2024 påbörjas den nya utbildningen Logistiksamordnare.
- Utmaningarna nu är att fylla utbildningsplatserna och attrahera sökande.

§ 161 Individ- och arbetsmarknadsnämndens ställningstagande kring 2024 års kommunal för mottagande nyanlända som omfattas av anvisningar enligt Bosättningslagen

(IAN-2023-00030)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att meddela länsstyrelsen att Sundsvalls kommun ställer sig positiva att ta emot 12-15 nyanlända och 70 st nyanlända enligt massflyktsdirektivet för 2024.

Ärendet

Vid Politikerplattformens möte 2023-09-06 informerade länsstyrelsen om att Migrationsverket har lämnat förslag föreslagit till regeringen om länstal för mottagande av nyanlända personer respektive fördelningstal för boende för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. Regeringen har ännu inte beslutat om länstal eller fördelningstal, men Länsstyrelsen gör bedömningen att man ändå kan inleda dialog kring frågorna i länet.

Beslutet om kommunal fattar länsstyrelsen senast 2023-11-15.

Även en eventuell omfördelning av fördelningstal avseende boende för massflyktingar meddelar länsstyrelsen senast 2023-11-15.

Förslag om kommunal

Migrationsverket föreslår att 54 nyanlända ska omfattas av anvisningar enligt Bosättningslagen (2016:38) till kommunerna i Västernorrland för år 2024.

För Sundsvalls kommun föreslår länsstyrelsen att kommunalet för 2024 uppgår till mellan 12 och 15 nyanlända.

Överläggning och beslutsförslag

Saleh Dirawi, integrationssamordnare, informerar nämnden om länsstyrelsens förslag. Utifrån massflyktsdirektivets förslag kan Sundsvall få ta emot 70 st. flyktingar under 2024.

Emir Özcelik (SD) yrkar att Sundsvalls kommuns ställningstagande för kommunal ska vara noll nyanlända och att instämma i förslaget på fördelningstal för flyktingar enligt massflyktsdirektivet.

Erfan Kakahani (V) yrkar att meddela länsstyrelsen att Sundsvall kommun ställer sig positiva att ta emot 12-15 nyanlända och 70 st nyanlända enligt massflyktsdirektivet för 2024.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Emir Özceliks (SD) yrkande och dels Erfan Kakahanis (V) yrkande. Ordföranden ställer dessa förslag mot varandra och finner att individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar enligt Erfan Kakahanis (V) förslag.

Reservation

Emir Özcelik (SD) och Malkolm Uhlin (SD) reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2023-10-11, § 75.
Tjänsteskrivelse med bilaga, 2023-10-03.

§ 162 Remissvar motion (KD) angående föräldrautbildning om grooming och sexuella övergrepp

(IAN-2023-00148)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen, samt

att överlämna remissvaret till kommunstyrelsekontoret.

Ärendet

Kristdemokraterna har lämnat in en motion där de föreslår att Sundsvalls kommun erbjuder alla föräldrar med barn i grundskola en föräldrautbildning med syfte att ge föräldrarna kunskap och verktyg för att förhindra att barnen drabbas av grooming och sexuella övergrepp.

Bakgrund

Grooming är en brottslig handling och innebär att någon tar kontakt med barn i sexuellt syfte. I Sverige är sådana förberedande kontakter en brottslig handling.

Sverige ratificerade FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, år 1990. Alla länder i världen utom USA har skrivit under konventionen och förbinder sig att förverkliga den. År 2020 stärktes barnkonventionen ytterligare genom att den blev svensk lag. Sverige har förbundit sig att skydda barn mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande (Artikel 19). Konventionsstaterna åtar sig också att skydda barnet mot alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp (Artikel 34).

Förvaltningens överväganden

Nätet är en självklar del av barn och vuxnas vardag. Det finns massvis av material och information som tillhandahålls av olika organisationer kring hur vuxna kan prata med barn om det som händer på nätet. Stiftelsen Aktiv skola har arrangerat föreläsningar om grooming i Sundsvall år 2016, 2018 och 2022. Även stiftelsen Säkra Varje Unge erbjuder kostnadsfria utbildningar och föreläsningar för vårdnadshavare kring hur man kan skydda sitt barn på nätet och förebygga barns utsatthet online.

Kommunen arrangerar olika föräldrastödsutbildningar samt föreläsningar i aktuella ämnen. Samhället måste erbjuda insatser för att förhindra potentiella våldsutövare från att begå övergrepp och minimera riskerna för barn.

Det är viktigt att vuxna pratar med barn och unga om riskerna på nätet. Skolans läroplan understryker skolans ansvar för att ge eleverna redskap för att navigera säkrare på nätet och eleverna ska lära sig om risker med kommunikation i digitala miljöer. Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen gör bedömningen att politikerna inte ska detaljstyra vilka utbildningar och föreläsningar som kommunen erbjuder allmänheten utan det måste finnas en tilltro till professionens förmåga att utforma utbudet och utbildningarna.

Notering

Vid arbetsutskottets sammanträde informerade Åsa Melander (M) att hon skulle återkomma till nämnden med ett eget ställningstagande i ärendet. Den noteringen föll bort i arbetsutskottets protokoll

Överläggning

Sara Österholm, utredare, informerar om ärendet.

Erfan Kakahani (V) yrkar bifall enligt förvaltningens förslag.

Lena Nordin (KD) och Oskar Brusell Strid (M) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Erfan Kakahanis (V) bifallsyrkande till förvaltningens förslag och dels Lena Nordins (KD) m.fl. bifallsyrkande till motionen. Ordföranden ställer dessa förslag mot varandra och finner att individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar enligt Erfan Kakahanis (V) förslag.

Reservation

Oskar Brusell Strid (M), Åsa Melander (M) och Lena Nordin (KD) reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2023-10-11, § 77.
Tjänsteskrivelse med bilaga, 2023-10-04.

§ 163 Svar på remiss av införandeförslag Kontaktcenter

(IAN-2023-00126)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens remissvar och anta det som sitt eget, samt

att överlämna remissvaret till kommunstyrelsekontoret för vidare handläggning.

Ärendet

Kommunstyrelsekontoret har, på uppdrag från kommunfullmäktige, arbetat fram ett förslag för införande av ett kontaktcenter. Detta införandeförslag har gått ut på remiss till samtliga förvaltningar och bolag inom Sundsvalls kommunkoncern.

Man önskar särskilt få in synpunkter som utgår ifrån följande frågeställningar:

- Vad ser ni för styrkor, svagheter, möjligheter och hot i förslaget?
- Vad innebär förslaget för de ni finns till för?
- Vad bedömer ni krävs för att få till ett välfungerande samarbete mellan förvaltning och kontaktcenter?
- Hur bedömer ni er förmåga till effekthemtagning och hantering av eventuell övertalighet?

Bakgrund

I mars 2023 tog kommunfullmäktige beslut om att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram ett förslag för införande av ett kontaktcenter i Sundsvalls kommunkoncern. Införande av ett kontaktcenter i kommunens organisation förväntas ge bättre service och tillgänglighet för våra medborgare och företagare samt bidra till effektivisering, minskad administration och onödig efterfrågan.

Kommunfullmäktige tog också beslut om att kontaktcenters verksamhet ska omfatta verksamheter inom samtliga nämnder, helägda och majoritetsägda bolag.

Ärendets tidigare handläggning

Nämnden har erhållit information om syftet och det förberedande arbetet med kontaktcenter men i övrigt har inte ärendet handlagts inom Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen tidigare.

Förvaltningens överväganden

Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen har idag svårt att till fullo bedöma möjligheter och konsekvenser av införande av Kontaktcenter. Det är allt för många frågetecken som behöver besvaras på längre sikt och som vi inte får svar på idag i det underlag som presenteras. Vi förutsätter därför att det fortsatt kommer att hållas en öppen dialog kring det uppdrag som Kontaktcenter kan komma att överta från Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen. Utifrån det vi kan ta del av idag har vi dock sammanställt följande svar på remissens frågeställningar:

Styrkor, svagheter, möjligheter och hot

En väg in i kommunen är en förbättring och det har uppenbarligen fungerat bra i ett flertal kommuner vilket borde innebära att det även finns goda möjligheter även för oss att lyckas bra. Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen har dock många målgrupper och ett stort behov av att vara tydlig i vår kommunikation till de vi är till för. Det kan därför vara en utmaning att nå ut till alla med vart man ska vända sig vid förändringar och om vi hamnar i en situation där man behöver gå ut med olika budskap beroende på vilken situation som gäller finns det en stor risk för otydlighet.

En tveksamhet som vi kan känna är hur man ska kunna upprätthålla så pass mycket specifik kunskap hos kommunvägledarna om kommunens alla områden att man verkligen kan hantera den mängd ärenden som man enligt målbild är inställd på att klara av. Finns det här inte en risk att man kommer att behöva indela vägledarna i grupper som hanterar olika frågor för att ha en chans att ta till sig och förmedla rätt kunskap? I så fall skapar man bara ytterligare ett steg i ärendeprocessen.

En potentiell möjlighet som vi ser i framtiden är att kontaktcenter kanske ska kunna hantera information och ansökningar som avser olika serviceinsatser åt oss. En ny socialtjänstlag väntas beslutas inom kort och med den följer sannolikt ökade möjligheter för kommuner att erbjuda insatser utan föregående behovsprövning.

Vad innebär förslaget för de vi är till för?

Många av de som söker kontakt med vår förvaltning kommer sannolikt att vilja prata med sin handläggare. I dessa fall blir kontaktcenter endast en växelfunktion. Om man däremot har frågor och eftersöker information bör kontaktcenter kunna vara behjälplig och de får snabbare svar än om de behöver dirigeras till en handläggare på någon av våra mottagningsgrupper. Vår förvaltning hanterar dock många komplexa ärenden och frågeställningar och vi ser en risk att en första kontakt med kontaktcenter kan fördröja ärendeprocessen om frågan inte kan

hanteras där. En del av de behov vi behöver tillgodose är av akut karaktär och då vore det direkt illa om det uppstod en fördröjning pga. att kontaktcenter blev ytterligare en aktör i processen. Gränsen mellan att ta emot och ge information och att påbörja handläggning av ett ärende kan vara hårfin ibland vilket kan leda till att en person som söker hjälp behöver berätta om sina behov flera gånger innan de hamnar rätt och kan få hjälp, först hos kontaktcenter och därefter för en handläggare. Detta kan leda till irritation och uppgivenhet hos den sökande.

I det underlag som vi har tagit del av framgår inte hur medborgare i andra kommuner upplevt kontakten med kontaktcenter. Har man uppfattat att service och tillgänglighet blivit bättre? Har man varit nöjd med den snabba och enkla hjälp man fått vid en första kontakt? Det hade varit intressant att ta del av så att vi inte endast skapar ett kontaktcenter baserat på inifrån-och-ut-perspektiv.

Vad vi bedömer krävs för att få till ett välfungerande samarbete mellan förvaltning och kontaktcenter

Vi ser att det är av största vikt att förvaltningen och kontaktcenter har en nära kontakt och att vi förstår varandra så att vi ger samma budskap till de som söker oss. Kontaktcenter blir ännu en aktör i våra processer och för att vi ska kunna hålla ihop budskap, inställning och vad vi förmedlar till sökande måste vi befinna oss på samma nivå. Hur väl vi lyckas med det bedömer vi beror på hur gott samarbete vi har och att vi delar kunskap om vad som bör förmedlas.

Hur vi bedömer vår förmåga till effekthemtagning och hantering av eventuell övertalighet

Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen har en omfattande och krävande myndighetsutövning i sitt grunduppdrag. Det medför sannolikt stora begränsningar i hur mycket av det arbete som vi utför som kontaktcenter kan ta över. Inledningsvis räknar vi med att de kan vara behjälpliga med information och vägledning i form av kontakt, hänvisning till formulär/e-tjänster och liknande. Det kommer att öka våra medborgares möjlighet till snabb kontakt och även avlasta förvaltningen en aning gällande de mest frekvent ställda frågorna.

Hur långt kontaktcenter i en förlängning skulle kunna handlägga ärenden är dock en viktig fråga om vi ska kunna bedöma eventuell effekthemtagning och hantering av övertalighet. Vi ser inte idag att kontaktcenter kommer att kunna ta över så många och omfattande arbetsuppgifter att detta kommer att bli aktuellt. Rollen som kommunvägledare sägs ska utgå ifrån att man är generalist, inte specialist, samt att man är proffs på service och bemötande. I detta ligger, såvitt vi tolkar

det, inte en ambition att anställa socionomer som ska fatta beslut i biståndsärenden enligt t.ex. socialtjänstlagen. Vi har heller inga beslut i vår förvaltning som kan fattas enkelt, utan individuell bedömning.

Även om den service som kontaktcenter kan ge medborgare kommer att underlätta i viss mån innebär den inte att vi kan organisera bort exempelvis våra mottagningsgrupper. Det kommer alltid att behövas förberedelse för att agera i akuta situationer och ärenden vilket medför att även om man styr bort alla andra vägar in till kommunen än den via kontaktcenter så behöver vi ha fortsatt full beredskap att agera. Och inte bara i akuta ärenden, skyddsbedömningar ska göras löpande i inkomna anmälningar.

Förvaltningen har också redan gått över till ett flertal olika digitala lösningar på kontakt, ansökningsförfarande mm, inte minst från vuxenutbildningens sida. Detta innebär att man redan har justerat antal tjänster och dess innehåll utifrån det minskade antalet kontakter. Det är osannolikt att vi kommer att kunna skära ner på antalet tjänster mer då flertalet av dessa även innehåller andra arbetsuppgifter.

Förvaltningen hyser viss tveksamhet över hur resursfördelningen kommer att hanteras. Vi har en del erfarenheter från tidigare centraliseringar där vi fått släppa ifrån oss resurser men inte avlastats alla arbetsuppgifter och därmed fått lösa ut detta internt i förvaltningen och till egen kostnad.

Överläggning

Annika Backström, stabschef, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2023-10-11, § 79.

Tjänsteskrivelse med bilagor, 2023-10-18.

§ 164 Remissvar över betänkandet SOU 2023:37 Förstärkt skydd för den personliga integriteten – Behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök

(IAN-2023-00190)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens svar på remissen, samt

att överlämna remissvaret daterat 2023-10-10 till Justitiedepartementet.

Ärendet

Sundsvalls kommun har fått möjlighet att svara på remissen förstärkt skydd för den personliga integriteten – behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök (SOU 2023:37).

Individ- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta att överlämna remissvaret daterat 2023-10-10 till Justitiedepartementet.

Sammanfattning av betänkandets förslag

Oskuldskontroller och oskuldsingrepp bör kriminaliseras

Utredningen föreslår att det införs en ny straffbestämmelse om oskuldskontroller i kap 4 BrB. Det ska alltså bli straffbart att undersöka någon annans kvinnliga könsorgan i syfte att bedöma om personen är eller framstår som oskuld. Utredningen föreslår även att oskuldsingrepp ska förbjudas genom nya bestämmelser i lagen om förbud mot könsstympning. Den som bryter mot förbudet ska kunna dömas till böter eller fängelse.

Intygande av sexuell oskuld bör inte kriminaliseras

Utredningen föreslår att oskuldsintyg inte ska kriminaliseras. Även om man bedömer att oskuldsintyg kan förstärka och bekräfta hedersnormer och felaktiga föreställningar om den kvinnliga anatomin samt att det innebär en kränkning för en flicka/kvinna att hennes sexualitet görs till en angelägenhet för en vidare krets så bedöms detta ändå vara mindre integritetskränkande än en oskuldskontroll. Intygandet bygger dock ofta på genomförd oskuldskontroll vilket i så fall skulle medföra straffansvar för gärningspersonen.

Underlåtenhet att avslöja eller förhindra äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott ska kriminaliseras

Utredningen föreslår att underlåtenhet enl. ovan rubrik ska kriminaliseras. Man menar att det ofta är flera personer som är involverade i planering och genomförande vilket gör att det borde finnas utrymme att upptäcka och förhindra att de genomförs om en kriminalisering införs. Brotten är dessutom av sin art så pass allvarliga att det är rimligt med en kriminalisering.

Det bör inte införas en särskild reglering som kriminaliserar omvändelseförsök

Utredningen bedömer inte att det behöver införas någon särskild reglering som kriminaliserar omvändelseförsök av hbtq-personer.

Förvaltningens ställningstagande och bedömning

Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av de förslag som framförs i betänkandet och tillstyrker de förslag som avser oskuldskontroller, oskuldsingrepp och underlåtenhet att avslöja äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott. Rent generellt instämmer vi även i utredningens resonemang om det ingrepp i integriteten som ett oskuldsintyg innebär, men vill här samtidigt lyfta fram en annan synvinkel då ett intyg, som inte grundar sig på en genomförd oskuldskontroll, även kan rädda en kvinnas heder, hälsa och liv. Avseende förslagen som avser omvändelseförsök har Förvaltningen inga synpunkter att framföra.

Överläggning

Annika Backström redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2023-10-11, § 78.
Tjänsteskrivelse med bilaga, 2023-10-10.

§ 165 Remissvar - förslag på revidering av riktlinje för visselblåsning

(IAN-2023-00197)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens remissvar, samt

att översända svaret till kommunstyrelsekontoret för vidare handläggning.

Ärendet

Kommunstyrelsekontoret har lämnat ett förslag på en reviderad riktlinje för visselblåsning och man önskar nu samtliga nämnders remissvar utifrån detta förslag.

Riktlinjen ska revideras då det finns behov av ändringar på grund av ny lagstiftning och att kommunstyrelsekontoret har beslutat att det ska upphandlas en extern drift av kommunens visselblåsarfunktion (beslut 2023-06-12, § 180).

Några av de ändringar som är aktuella är:

- Ny text om vem som får visselblåsa, vad som kan visselblåsas och vilket skydd visselblåsare har för att det ska överensstämma med vad som gäller enligt visselblåsarlagen.
- Angivande av hur hanteringen av visselblåsningar ska se ut när det kommer att vara en extern drift av kommunens visselblåsarfunktion.
- Uppdatering av vad som gäller för informations- och dokumenthantering i visselblåsarärenden med anledning av de förändringar som skett i lagstiftningen.

Förvaltningens överväganden

Den reviderade riktlinjen uppfattas som tydlig och klar. Den omfattar det som bedöms vara viktigt i en sådan riktlinje och är även beskrivande kring vad en visselblåsning är. Sammantaget gör detta riktlinjen lätt att läsa, förstå och ta till sig.

Förvaltningen uppfattar att nuvarande riktlinje inte varit känd i koncernen, eller åtminstone att den endast varit känd hos ett fåtal. När man nu beslutar om den nya riktlinjen skulle förvaltningen vilja skicka med att man ser ett tydligt behov av att informera om att den finns och vad den innehåller. Förvaltningen skulle dessutom gärna se att både chefer

och fackliga representanter erbjuds utbildning och att det upprättas någon form av rutinbeskrivning för hur man ska hantera inkommande visseblåsningar. Det senare av förslagen kan dock behöva göras internt inom förvaltningen snarare än koncernövergripande. Det är dock av stor vikt att cheferna har goda kunskaper och tillgång till stöd när de ska hantera en situation som omfattar visseblåsning.

Överläggning

Annika Backström informerar om ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2023-10-11, § 80.
Tjänsteskrivelse, med bilaga, 2023-09-21.

§ 166 Redovisning av delegationsbeslut samt anmälningsärenden, oktober 2023

(IAN-2023-00026)

Beslut

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendet

Följande delegationsbeslut och anmälningsärenden redovisas:

Delegat	Delegationsnummer
Lönebeslut som fattats under tiden 2023-08-31 – 2023-10-11	293/2023-372/2023

Anmälningsärenden

Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen

- Aktuella uppdrag från nämnden från september 2023.

Vuxenutbildningen

- Redovisning av ändring i kursutbud.

Arbetsförmedlingen

- Arbetsförmedlingens ställningstagande 2023 ”Finansiella överenskommelser med kommun”.

Länsstyrelsen Östergötland

- Kartläggning av bortförda personer i en hederskontext under 2022.

Inspektionen för vård och omsorg

- Beslut, 2023-09-22. Avsluta tillsynsärende boendeenheten HVB Sundsbruk.

Kommunstyrelsens personalutskott

- Sammanträdesprotokoll 2023-09-19, § 34. ”Kostnader för åtgärdsprogram för säkrad bemanning”.

Kommunfullmäktige

- Sammanträdesprotokoll 2023-09-25, § 174. ”Tekniskt omräknad Mål- och resursplan 2024 med plan för 2025-2026”.
- Sammanträdesprotokoll 2023-09-25, § 175. ”Inköpsstrategi för Sundsvalls kommunkoncern”.

- Sammanträdesprotokoll 2023-09-25, § 179. ”Riktlinje för säkerhetsbedömning av personal”.
- Sammanträdesprotokoll 2023-09-25, § 182. ”Motion (L) - Inför sociala team i skolan”.
- Sammanträdesprotokoll 2023-09-25, § 185. ”Motion (M) om strategisk handlingsplan mot organiserad brottslighet”.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2023-10-16.

§ 167 Övrigt

(IAN-2023-00002)

Ärendet

Oskar Brusell Strid (M), Jonas Väst (S) och Emir Özcelik (SD) återger deras erfarenheter från konferensen Socialchefsdagarna i Karlstad 27-29 september.

Annika Backström informerar nämnden att regeringen har överlämnat propositionen ”Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende” samt att socialdepartementet har tagit emot Narkotikautredningens betänkande från särskilde utredaren Thomas Lindén.
